

מודל לשיחת משוב דיאלוגית

כיצד ניתן לחקור את הפרקטיקה וללמוד מתוך ההוראה בכיתות? כיצד ניתן לפרש מה קורה בשיעור ע"י זיהוי בעיות והזדמנויות והצעת חלופות דיון, הכוללות יתרונות וחסרונות? כיצד מפתחים רגישות, פרשנות ושיקול דעת של המשתתפים בשיחה?

עקרונות מנחים

הדדיות

לשיחה שותפים שני עמיתים שווים בזכותם וביכולתם לתרום לתהליך מתוך ידע ומתוך ניסיון, ללא קשר לתפקידיהם ולמעמדם בבית הספר. שני העמיתים שותפים מלאים לתהליך בחירת הסוגיות לדיון וכן לתהליך קבלת ההחלטות בעקבות שיחת המשוב. כל אחד יכול לשמש צופה ונצפה ויש כאן מעבר מ"לומד" ו"מלמד" ל"שני לומדים".

מיקוד ומסגור

העמיתים מתמקדים בסוגיה פדגוגית מורכבת ומעניינת מתוך השיעור הנצפה. הדגש הוא על נושא שמטריד/שמעסיק את המורה המלמד ו/או את המורה הצופה. יחד הם בוחנים את הסוגיה מהיבטים שונים מתוך ניסיון להבין אותה ולהציע חלופות להתמודדות עימה.

עיגון

השיחה נעשית בליווי ייצוגים, כגון: תיעוד השיעור, חומרי לימוד ותקציר השיעור. ייצוג בעל פוטנציאל גבוה הוא סרט מתוך השיעור המצולם. העמיתים מתבססים על אירועים שהתרחשו בשיעור הנצפה, תומכים בטענותיהם ומצדיקים אותן באמצעות דוגמאות קונקרטיות מהשיעור.

מודעות

העמיתים מנהלים את השיחה מתוך מודעות לחולשות, לחוזקות ולאתגרים של חבריהם. לפני כל שיחה העמיתים משתפים זה את זה בתחושות, בציפיות ובמחשבות הנוגעות לתהליך, ובסיום התהליך בודקים איך היה וחולקים את רעיונותיהם להמשך.

שלבי המודל

דגשים נוספים

- יש הבדל איכותי בין תגובה לרעיון לבין שיפוט של רעיון
- לעגן אמירות בדוגמאות ולהימנע מ"תחושת בטן"
- עדיף לשאול שאלה מאשר להעיר הערה
- לשמור על מתינות ועל איזון – להימנע מעומס הערות והארות
- לנסות להבין את מחשבותיה, צרכיה ורצונותיה של העמיתה
- לא להתחיל שיחת משוב דיאלוגי אם אין זמן לסיימה
- לעצב את השיחה מנקודת מבטה של המורה שלימדה
- לשוחח ולא להטיף – סקרנות ועניין הם שצריכים להוביל את השיחה
- לכוון את השיחה למה שניתן לשנות ולשפר
- לאפשר למורה הנצפית לפתוח, ולסכם – לשתף בתחושותיה במחשבותיה ובתובנותיה